ժարանին փոքրիկները, մանկական տիպարնե րու փայլով՝ անմեղութեան, ծնողասիրութեան, և խայտառակուած ստախօսին և հանդիսաւոր խոստումը անկեղծութեան, գեղեցիկ դասեր գորս պէտք է սերտէ հայ սերունդր կրթունեան տան մէջ, որպիսին է վարժարանը։

в. զшւելաը Պանդայեսնի մայր կամ ականգապուր աւելի ճոխ, ծիծաղաչարժ էր իր նիւ Թով ու դերերով։ Ցատուկ ճարտարութիւն և բեմական ձիրքեր ցոյց տուին Ն. Ազարեան, կ. կարապետեան, Ե. Մօսիկեան, Տ. Դաւիխեան, հասարակութենեն արժանի ծափեր և գնահա տուխեան արտայայտութիւններ ընդունելով։

Հանդիսականները չատ գոհ քնացին կրկնակի հանդիսաւորութենեն, հրճուելով իրենց սրտին մէջ և արտայայտելով նաեւ իրարու մեծագոյն բախտր որ ունին Մ. Ռափայէլի սրբագան յար. կին տակ, մեր Հարց անձնուէր և եռանդուն խնամըներով՝ այդ պատանիները որոնք այնքան սրբազան ու բարձր գաղափարականներով կր տոգորուին և իրենց հոգին կը ձեւանայ արժա. նաւոր ժառանգ ըլլալու ազգին մէջ կարմիրն վ արդանի և Ս. Ղեւոնդի՝ ապրելով ու գործե լով ինչպէս այդ անմահ դիւցազները կրօնքի և Հայրենիքի սրբունեանց համար։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄ ՄԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷԶ՝ Ի ՄԻԼԱՆ. ՀԱՑ ՈՒՍ • ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷՆ

* * *

Թիւնը։ Բեմադրուած էր «Զրկեալը» տրամ՝ հինգ արարով . յետոյ «Պաշտօնս է խորդալ» զաւելտը և «Մարիամ տուտուն Միլանի մէջ» նոյնպէս զաւեչա-մենախօսուԹիւն մը։

Հետաքրքրական և դժուարին տրամը փայլուն յաջողութեամբ ներկայացուեցաւ չնորհիւ դերակատարներուն խնսանոտ պատրաստութեան և ոչ աննչան բեմական ձիրքերուն։

Գլխաւոր դերը Պ. Ռ. Ճանիկեան խաղաց՝ իբրեւ կոմս Օրմենկոյի, տալով պատուի և ազնուականութեան վրէժիմնդիր տիպար մը։ Պ. Զ. Մութաֆեան «Զրկեալ»ի դերին մէջ անկեղծ յուզում մ'ունէր։ Տպաւորիչ էր Պ. Մ. Մագոգնեան իբրեւ քահանայ յուզիչ իր մեղմ ձայնին՝ օծուն և համոզիչ չեչաին մէջ։ Պ. վ. Սրապեան՝ զոր սովոր ենք միչտ տեսնել հայրական դերերու մէջ, այս անգամ ալ տիպար հայր մը կը ներ. կայանար միչա հետապնդող իր որդւոյն քայ-

լերուն և ապագային. ներում, յուզում՝ սրտա չարժ տեսարաններ ներկայացուցին։ Պ. կ. Գաս_֊ պարեան իւրացուցած էր անտառապահի բուռն և բիրտ տիպարը. ձայն և զգացում նոյնը կը *Թարգմանէին. ատկէ աւելի զօրեղ և ազդեցիկ* չէր կրնար ներկայացընել իր դերը։ Պ․ Ց․ Երաշ մեան մատնիչի, Պ. Բարսեղ Տիարեան բարե_֊ սիրտ բարեկամի, և Պ. Ս. Պայեան ազնուա_֊ կանի մը դերը խաղացին։ Մնացած բոլոր դե րակատարներն ալ յաջող էին։

Ներկաները ուրախ և գոհ՝ չխնայեցին իրենց գնահատանքն և քաջալերուԹիւնը այս ազն<mark>իւ</mark> երիտասարգներուն որոնք ուսման և հանգստե<mark>ան</mark> *Թանկագին ժամերու զոհաբերուԹեամբ պատ*շ րաստած էին այդ ներկայացունները, վառ պաշ հելու համար ընկերական կեան**ը**ն ու գործու<mark>շ</mark> նէութիւնը և գեղեցիկ հանդէս և զբօսանքի ժամ մր նուիրելու հայ գաղութին։

կր մաղթենը միլա եռանդ, կորով և յաջու ղութիւն Հայութեան այս լաւագոյն յոյսերուն։ **Ս.** Քէօրողլեան

ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ ԲԵՄ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒԻ

Պրիւքսէլի Համալսարանին մէջ է այդ, ուր ուսուցիչ նչանակուած է փրոֆ. Ազոնց։ Առանց խանդավառութեան է որ կը լսենք այս լուրը, քանի որ Բարիզէն յետոյ նոր մեծ կեդրոն **մ**՝<mark>ալ</mark> մօտէն չփում ունեն…լով հայ լեզուին պիտի ծաշ նօ*վ անայ մեր մատե*նագրու*վ* եան, վերջապէս <mark>հայ</mark> ւքարին ու հայ հնութեան գանձարանին՝ հռչակելու գայն աշխարհի։

Մեր չնորհապարտ զգացումը Պելճիոյ հայասէր ազնիւ ժողովուրդին, ինչպէս և յատուկ չնորհաւորուԹիւններ յարգելի ուսուցչապետին։

#

ԻՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ ՓԱՌՔԸ

Հանրածանօթ հայ հռչակաւոր արուեստա գէտը մեծ յաղթանակ մը կը տանի որ բոլ^{որ} հայերուս համար աննախընԹաց և փառապան ծիկ յուչարձան մըն է. ան անդամ ընտրուա<mark>ծ</mark> է Ֆրանսական «Société nationale des Beaux Arts»ի Վարիչ յանձնախումբին։

խարմեավասօնքը *ին Հրոհջաբոնբյ*ւն <u>Ոսբերոր</u> Մասիույելեան Վարժարանի նախկին այս պաաներանքը աշակերան որ իր օիրելի վարժարանին ու պաչտելի ազգին այսքան մեծ պատիւ மு முற்கயுத்:

ՇՆՈ"ՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

TTTTTTTTTTTT

Հ. թ. ը. Մ. Ընդհանուր Տեղեկագիր և հաչուեկչիս 23րդ շրջանի 1929.

Մանանդհան გակոթ. — կչիոները և չափերը Տնագոյն հայ աղբիւրներում, Երեւան 1930.

երեմեան Արամ. — Այուղ Ղուլ Ցովհաննէս. Գ. ֆ*չրանք*ներ աչուղական գրականու*Թիւ*նից, Վենետիկ Մ. Գագար, 1929.

– Ս*Հուղ Գրիզոր Տալեա*ն (Շերան). Նրա ա. չուղական գործունէութեան 50-աժեակի առի Թով. Վենետիկ Ս. Ղազար, 1930.

Արալանեան գեորց արթեպո. — Ուղեւորու *խիւն յեխովպիա*, կ. Պ*ոլիս* 1930.

Սաշալանևանց Տիգրան Հ. Թ. - Պատմուխիւն Երուսաղէմի, 2 հատոր. գր. բնագիրէն աշխար Տաբաթի վերածեց Մեսրոպ եպս. Նշանեան, Երուսաղէմ, 1930.

Պախրիյարհան Հմ. Ծ. Վրդ. (կազմեց). — Չուարթնոց տարեզիրը, Ա. տարի. կ. ղ. 1931. Գարակիւթևան կ. 3. — կետևթի դասեր (ծաղկաթաղ մեծ խորհրդոց). Պոստոն 1925.

— Մահաթյան կանահի. Պոստոն 1925. ձիզժեմեան գ. Մ. – Պատժութիւն աժերի կահայ թաղաթական կուսակցութեանց (1890-1925). Տպ. «Նոր Օր»ի Ֆրէզնօ, 1930.

Supp. Արանվերաի Որդի. — Ասողջապա-Տունքիւն ականջի, թինի և կոկորդի, բարիզ. Sպ. Մասիս 1930.

Շույանհան վազգեն. — Ամրան գիչերներ. (Մատենաչար «Ցուսաբեր» Թ. 24) երիտասարդ, անոք մարդու մը թղթերէն. Գահիրէ. 1930.

Աղաթոն Կ. Ե. — Գ*իւղատնահսական օգտա*շ կար գիտելիքներ և խորհուրդներ. Երեւան 1930.

Մըսրրեան Հ. 3. վ. - Եր. Տեր կոմիտաս Քէօմիւրձեան աւազերէց ՍամաԹիոյ, Նահատակ, Պ*Էյրութ* 1929.

— Նոր ժամագիրթ. Ա. մաս, հոգեւոր երգեր, Պ*Էյրութ* 1929.

կազմական ծրագիր Միլանու Հայ Ուս. Միութեան. Վենետիկ Ս. Ղազար 1930.

«Հայրենիը» պատի օրացոյց, Պոստոն 1931. Sp. 2mj4 U.St. «Մասիս» մեան. Թաւրիզ 1931.

5p. 2: 3. 9. «Գոյամարտ» » Պատանեկան ՄիուԹեան. Մարսէյլ 1931.

Navarian A. - Poèmes d'Orient, (Les Sultanades - Le Soleil d'Automne - Trois Poèmes - Poèmes en prose cadencée). Nouvelle éd. revue et augmentée. Jouve & Cie. Editeurs, Paris (1930).

Alice Stone Blackwell. - Lucy Stone pioneer of Woman's rights, Boston 1930.

The Asiatic review, April, 1930, vol. XXVI, N. 86 (Armenian thought and literature since 1828, by A. Safrastian), London.

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆԻ ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ՝ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Բանասէր–Գրականազէտ Արամ Երևմեան պատրաստած է չատ հետաքրքրական ուսուննա. սիրությիւն մը «Հայ թատրոնի ըննադատական պատմութիւնը» խորագրով, որ կ՚ընդգրկէ սկիզ բեն մինչեւ 80-ական Թուականներու Թատրոնի պատմութիւնը (Ա. հատոր)։

Ոյդ գրուած քը կու գայ լրացնելու նախ՝ հայ Թատրոնի պատմութեան բացը. երկրորդ՝ կու տայ մեզի հայ Թատրոնի աստիճանաւոր զարգացման թննադատական ամփոփ պատմութիւնը, ուղղելով լեօի, Պուշևանի, ֆափազևանի, Մանուհյեանի և ուրիչ Թատերագիրներու սխալ եզրա, կացութիւնները, հակասութիւնները և տեսակէտները։ Այն կարծիքը, թե Ռուսահայ թատրոնը սկիզբ առած է Մոսկուայի մէջ 1858 կամ 1859 թուին և որ կ՝իչխէ մինչեւ մեր օրերուն՝ հայ

Ապա փաստացի տուեալներով կը պարզաբանէ 30-ական Թուականներուն Թատրոնի այն չար_֊

Հայ Թատրոնի պատմութիւնը կը սկսի անոր ծագման չրջանէն, լուսաբանելով թատրոնի ժումը, որ մինչեւ այսօր դեռ չէ լուսաբանուած։ բոլոր այն չարժումները որ տեղի ունեցած են է, է, ԺԱ, ԺԷ և ԺԹ դարեչըջաններուն։

Առանձին տեղ կը գրաւեն ՖԹ դարու 30-ական, 40-ական, 50-ական, 60-ական և 70-ական թուականներու հայ թատրոնի պատմաչրջաները։ Այս բոլորը կը կազմեն «Հայ թատրոնի պատ մուսե uniphuli» D. dwop:

Երկրորդ ճատորը պիտի ընդգրկէ իր մէջ 80-ական Թուականներէն մինչեւ մեր օրերը։